

Expertpanel - Hans Buskes: Gatenkaas en boekinnovatie

31-03-2011 08:31

Ik visualiseer al een grafzerk, fraai in de vorm van een boekcover: 'R.I.P 1455 - 2022'. Omstanders murmelend: "Een mooie leeftijd om het hoekje om te gaan, toch?"

Dat overdacht ik voor de toonbank van de kaasboer, mindmappend waar deze blog over zou moeten gaan. Kijkend naar al die verschillende soorten kazen. Meer dan honderd. Weer enkele nieuwe variëteiten erbij. Mijn blik afdwalend naar de gatenkaas. Een bizarre innovatie eigenlijk. Maak gaten in een kaas en je hebt een nieuw product.

Terug thuis lag het boek van Foer, Tree of Codes, op de mat. Scheur de doos kapot en open het boek. Sta er stomverbaasd naar te kijken. Het boek zit vol met gaten, letterlijk in het papier alsof Foer het er persoonlijk uitgesneden heeft, met hier en daar een zinnetje. Gewoon: gatenkaas. Innovatie. Foer heeft in een bestaand boek, The street of crocodiles van Bruno Schulz, zodanig zitten knippen dat er een nieuw werk is ontstaan. Ongelofelijk. Mijn brein werkt op volle toeren. Hoe is het boek gemaakt, eerst de gaten en dan drukken of juist omgekeerd? Hoeveel kost 't om zo'n complex boek te maken? Hoe lang heeft Foer gedaan over het knippen? Maar nog grappiger: het boek nodigt juist door die gaten uit om te lezen. En nog meer: het origineel erbij te pakken. Ook lezen.

En ik zag het licht.

Computermakers innoveren voortdurend, producenten van mobiele telefoons, farmaceuten, zelfs kaasboeren innoveren. Alleen boekmakers niet. De boeken van mijn jeugd zijn exact dezelfde als de boeken die ik nu koop. Uitgevers zijn vergeten te innoveren. Ik moet denken aan een lezing van Tom van 't Hek uit zijn tijd als huisarts over een oude vrouw die van hartchirurg wilde veranderen. Van 't Hek zei tegen haar: "Zou u dat nu wel doen op uw hoge leeftijd, veranderen van arts." Zij antwoordde: "Jongeman, wie niet meer verandert, is dood." R.I.P 1455-2022.

Uitgevers, gij zult innoveren, voordat het te laat is.

PS het boek van Foer is om begrijpelijke redenen niet als e-boek beschikbaar

David Huijzer